

Poř. č. 20

**Místní národní výbor
Zakšov**

1945 - 1953

Inventář

EL NAD č. 346

Archivní pomůcka č. 282/20

Úvod

I. Vývoj původce fondu

Obec Zakšov se samotou Tmavý Vrch a s katastrálním územím patřila od roku 1945 do 31. 1. 1949 do okresu Kadaň, od 1. 2. 1949 do okresu Karlovy Vary. Úředně dle vládního nařízení č. 3/1949 Sb. byly obce zařazovány do jiných územních okresů od 1. 2. 1949, ale v žádosti MSK Zakšov čj. 673/49 ze dne 26. 7. 1949 o změnu poštovního úřadu, adresované na Krajský národní výbor Karlovy Vary, je uváděno přidělení obce Zakšov do územního svazku okresu Karlovy Vary již od 1. 1. 1949. V I. dílu Seznamu obcí v zemích českých podle správního rozdělení ze dne 1. 2. 1949 je dle soupisu obyvatelstva ze dne 22. 5. 1947 uvedeno 99 obyvatel a rozloha katastru 1.232 ha.

Obec byla spravována místním správním komisařem již v roce 1945, uváděn je Jan Hricko. V letech 1947 a 1949 je uváděn jako předseda MSK ředitel školy Václav Pražák. Ustavující zápis ani jiné zápisy ze schůzí MSK se nedochovaly.

Kdy došlo k přeměně MSK na MNV, nelze doložit, nedochoval se zápis o ustavení ani jiný zápis ze schůze z let 1945 - 1951. Ve volební agendě není přeměna doložena. Zavádějící je i střídavé uvádění MSK a MNV na písemnostech až do roku 1950. Dne 10. 1. 1949 byl podán návrh na reorganizaci MNV, předsedou byl František Šinkner, ale na krátkou dobu v obci působí opět MSK. V zápise o předání pokladny MNV ze dne 7. 4. 1949 se jako důvod odchodu pokladníka z obce uvádí přesídlení občanů z důvodu přípravy vojenského újezdu. V tomto zápise je rovněž uvedeno, že bude znovu podán návrh Okresnímu národnímu výboru Karlovy Vary k znovuustavení MSK zřejmě vzhledem k tomu, že se počet členů MNV v souvislosti s vysídlováním obce podstatně snížil. Návrh na jmenování MSK ze dne 3. 4. 1949 uvádí přesídlení obce, přejímání pozemků obce státními statky, konstatuje o ukončení existence MNV ke dni 31. 3. 1949 a uvádí pouze 3 zbylé členy MNV. Z těchto důvodů bylo navrženo jmenování MSK s předsedou Václavem Pražákem a současně bylo oznámeno, že dnem 4. 4. 1949 se MSK prozatímně ujímá své funkce do doby jejího schválení a jmenování ONV Karlovy Vary. V roce 1950 je uváděn Václav Pražák ještě jako předseda MSK, posléze však už jako předseda MNV až do roku 1952. Ze schůzové činnosti MNV se dochovaly pouze pozvánky na veřejné schůze pléna MNV z roku 1950 a kniha zápisů ze schůzí rady MNV z roku 1952. Sídlo MNV bylo v budově čp. 20.

Co se týká politických stran, při MSK již v roce 1946 působila místní organizace KSČ, o jiné není nic zaznamenáno.

Z kulturně osvětových složek fungovala v obci od roku 1946 škola, místní školní rada, sdružení rodičů a přátel školy, obecní knihovna, od roku 1948 místní akční výbor NF, od roku 1950 sbor dobrovolných hasičů. Újezdním tajemníkem pro obec byl v roce 1949 Bohuslav Kadlec.

Obec byla zaměřena na zemědělskou výrobu. Při MSK pracovala místní rolnická komise, obyvatelé obce byli převážně soukromě hospodařícími rolníky, někteří byli zaměstnanci Československých státních statků, n. p., statek Dolní Lomnice, jiní pracovali v obecním lese. Obecní lesní majetek předal MNV Zakšov s účinností od 1. 7. 1952 do správy Československých státních lesů, Správě lesního hospodářství Petrohrad.

V Zakšově byla obnovena školní výuka již ve školním roce 1945/1946 v jedné třídě se 17 žáky. Škola byla umístěna v budově čp. 35 a do 31. 1. 1949 spadala pod Újezdní školní radu Doupov. V roce 1949 byl učitelem a ředitelem Václav Pražák. Při škole pracovala MŠR, jejím předsedou v roce 1949 byl Alois Vrba.

Znovuobnovená činnost Sboru dobrovolných hasičů Zakšov je doložena od roku 1950. Až do 31. 1. 1949 patřil pod Okresní hasičskou jednotu Kadaň. Od 1. 2. 1949 po převedení obce Zakšov do okresu Karlovy Vary patřil pod Okresní výbor Československého svazu hasičstva Karlovy Vary a pod Jednotný národní výbor - Okresní velitelství požární ochrany Karlovy Vary.

Obec byla od 1. 2. 1949 začleněna do okresu Karlovy Vary. Z tohoto důvodu došlo také ke změně poštovního úřadu z Doupova na Kysibl-Kyselku. V rámci reorganizace státní správy byly k obci od 1. 1. 1950 integrovány obce Horní Lomnice a Pastviny (Ranzengrün) z okresu Karlovy Vary, které byly do té doby s obcemi Lipoltov, Mlýnská, Svatobor a Stará Ves pod správou MSK Horní Lomnice a hospodařily v Horském pastevním družstvu pro okres Karlovy Vary, ústřední správa Dolní Lomnice. Integrace obcí byla zveřejněna v Úředním listu republiky Československé ze dne 22. 11. 1949, díl II., číslo 272, str. 4384. Obec Zakšov převzala obce Horní Lomnice a Pastviny (Ranzengrün) jako své osady. Po sloučení byl v Úředním listu republiky Československé ze dne 16. 8. 1950, díl I., částka 123, vyhláška č. 504, str. 898, uveřejněn úřední název nové obce Zakšov, názvy sloučených obcí zůstaly úředními názvy částí nové obce.

Integrace obcí pod správou bývalé MSK Horní Lomnice je doložena ve spisech o ukončení prací na přidělovém plánu pro obec Horní Lomnice, v rozpočtech obce Zakšov včetně nových osad, přerozdělení financí MSK Horní Lomnice a navýšení rozpočtů obcí Zakšov, Svatobor a Velichov.

Z důvodů zřízení Vojenského výcvikového prostoru Hradiště bylo v roce 1953 radou MNV odsouhlaseno přesídlení občanů obce Zakšov do jiných obcí na Karlovarsku.

Obec Zakšov a osada Horní Lomnice byly vysídleny v I. etapě, osada Pastviny byla vysídlena již od roku 1947 a byla zařazena do I. etapy, katastrální území Zakšov, Horní Lomnice a Pastviny byla v roce 1953 připojena k Vojenskému újezdu Hradiště.

II. Vývoj a dějiny fondu

Archiválie fondu Místní národní výbor Zakšov byly převzaty do Okresního archivu Karlovy Vary v roce 1961. Písemnosti byly zapsány pod přírůstkem č. 217 v rozsahu 2 knih a 1 kartonů spisů z let 1945 - 1953, metráž nebyla vykázána.

Dne 31. 12. 1980 bylo pod přírůstkovým č. 1644 zapsáno 11 správních a účetních knih z let 1945 - 1953 bez uvedení metráže, které byly nalezeny ve fondu při jeho inventarizaci v roce 1980 pracovníci Okresního archivu Karlovy Vary Emilií Šindelářovou a Helenou Köglerovou.

III. Archivní charakteristika fondu

Písemnosti fondu MNV Zakšov (přírůstek č. 217) byly hrubě roztříděny pracovníkem Okresního archivu Karlovy Vary Miroslavem Sedlákem asi v roce 1961 a byl sepsán jejich provizorní inventář v rozsahu z let 1945 - 1953 o 6 inventárních jednotkách a 2 evidenčních jednotkách (2 kartony spisů) bez uvedení metráže. Nedatovaný provizorní inventář je založen ve spise o fondu a autor není uveden.

V roce 1961 byl fond MNV Zakšov (přírůstek č. 217) zpracován v rámci neschváleného provizorního skupinového inventáře Doupovsko - Vojenský újezd Hradiště pracovníkem Okresního archivu Karlovy Vary Miroslavem Sedlákem. Fond byl vykázán

v rozsahu materiálu z let 1945 - 1953 o 9 inventárních jednotkách a 5 evidenčních jednotkách (2 knihy, 2 podací protokoly, 1 karton spisů). Metráž uvedena nebyla. O vnitřní skartaci fondu, provedené v rámci celého skupinového inventáře, není proveden žádný záznam.

Do tohoto skupinového inventáře byly také zahrnuty písemnosti samostatného fondu Místní školní rada Zakšov (přírůstek č. 733) v rozsahu z let 1946 - 1949 o 2 inventárních jednotkách a 2 evidenčních jednotkách (2 knihy) a byly sepsány v samostatném provizorním inventáři. Uloženy byly společně s písemnostmi fondu MNV Zakšov.

V roce 1980 byl fond MNV Zakšov (přírůstek č. 217 a č. 1644) inventarizován pracovníci Okresního archivu Karlovy Vary Emilií Šindelářovou a Helenou Köglerovou v rámci nového uspořádání fondů místních národních výborů na Doupovsku a byl zahrnut do neschváleného skupinového inventáře Vojenský újezd Hradiště. Fond byl vykázán v rozsahu materiálu z let 19458 - 1953 o 23 inventárních jednotkách a 17 evidenčních jednotkách (15 knih a 2 kartony spisů) s metrází 0,27 bm. Byla provedena vnitřní skartace desek ze spisů v rozsahu 0,06 bm. Záznam o provedené skartaci není ve spise o fondu založen.

Ve fondu MNV Zakšov byly ponechány a v rámci jeho inventarizace byly zinventarizovány 2 knihy z let 1946 - 1949 samostatně evidovaného fondu Místní školní rada Zakšov (EL NAD 369).

Při generální inventuře v roce 2001 byl fond ke dni 5. 2. 2001 vykázán jako nezpracovaný s evidenčními jednotkami v rozsahu 13 knih, 2 podacích protokolů a 2 kartonů z let 1945 - 1953 s metrází 0,22 bm.

Při novém zpracování skupinového inventáře v roce 2004 byl do něj fond MNV Zakšov zahrnut proto, že katastrální území Zakšov, Horní Lomnice a Pastviny (Ranzengrün) jsou součástí Vojenského újezdu Hradiště.

Při reinventarizaci v roce 2004 bylo zjištěno, že v roce 1980 byly zpracovateli fondu v něm nesprávně ponechány 2 účetní knihy Místní školní rady Zakšov v rozsahu z let 1946 - 1948 s metrází 0,02 bm (hlavní kniha školní obce 1946 - 1948 a pokladní deník školní obce 1946 - 1949), které byly zároveň zaevidovány jako samostatný fond Místní školní rada Zakšov. Ten byl při generální inventuře v roce 2001 vykázán jako nedohledaný, dohledán a vymanipulován z fondu MNV Zakšov byl dne 11. 4. 2002 pracovníci Státního okresního archivu Karlovy Vary Simonou Pelcovou.

V roce 1980 byly zpracovateli fondu nesprávně posouzeny rozpočty a účetní knihy, byly chybně zařazeny mezi účetní knihy. Při reinventarizaci v roce 2004 byly tyto písemnosti přeřazeny do spisů sign. 81. Dále bylo zjištěno, že ve fondu MNV Zakšov byly v roce 1980 zpracovateli vykázány jako 1 inventární a 1 evidenční jednotka (účetní kniha) 2 rozpočty obce na rok 1950, které byly při reinventarizaci v roce 2004 přeřazeny také do spisů sign. 81 a ve fondu ponechány pro rozdílnost údajů v nich obsažených.

Při reinventarizaci v roce 2004 byly do spisů fondu pod sign. 04 přiloženy 2 kartony oběžníků z let 1949 - 1953 v rozsahu 0,21 bm, které byly vymanipulovány ze spisů sign. 05 fondu MNV Doupov. Dle uvedeného adresáta a otisků prezentačních razítek je zřejmé, že patří do fondu MNV Zakšov.

Vnitřní skartace fondu byla provedena. Vyřazeny byly duplicitní voličské seznamy, objednávky tiskopisů, pozvánky a plány aktivů a školení, opis nájemní smlouvy, 2 duplicitní rozpočty a účetní závěrka v rozsahu 0,02 bm. Protokol o vnitřní skartaci čj. 83/05-SP-41.3 ze dne 12. 4. 2005 je založen ve spise o fondu.

Po reinventarizaci je fond tvořen písemnostmi z let 1945 - 1953 o rozsahu 38 inventárních jednotek a 8 evidenčních jednotek (3 úřední knihy 1946 - 1952, 2 podací protokoly 1945 - 1953, 3 kartony spisů 1945 - 1953). Po přeměření činí metráž 0,40 bm.

Ve fondu převažují archiválie II. kategorie, do I. kategorie byla zařazena kniha inv. č. 1 a spisy inv. č. 13, inv. č. 14 (konfiskace nezemědělského majetku, odevzdání konfiskovaných nemovitostí, vymezení konfiskátů, národní správy živností a rodinných domů, likvidace živností pod národní správou), inv. č. 28 (odchody z přidělených zemědělských usedlostí, vyúčtování s přidělci, rozhodnutí o výkupu církevního zemědělského majetku, výměr o zrušení národní správy).

IV. Stručný rozbor obsahu fondu

Cenným materiálem je kniha zápisů ze schůzí MNV, agenda přidělů nezemědělského a zemědělského majetku a národních správ, z další agendy lze zjistit údaje o hospodaření a chodu obce, Němců, osídlení, integraci obcí a vysídlení z důvodu vzniku vojenského výcvikového prostoru.

Zajímavé jsou také oběžníky nadřízených orgánů, z nichž je zřejmá změna okresu. U některých z nich jsou přiloženy kopie vyřízení, ze kterých lze také získat další informace o obci a o činnosti úřadu.

A. KNIHY

a) správní

1	Kniha zápisů ze schůzí rady MNV od 18. 1. 1952 do 14. 3. 1952	1952	K 1
---	---	------	-----

b) účetní

2	Hlavní kniha obce	1947 - 1948	K 2
3	Pokladní deník obce	1946 - 1949	K 3

B. SPISOVÝ MATERIÁL

a) registraturní pomůcky

4	Podací protokol MSK a MNV	1945 - 1948	K 4
5	Podací protokol MNV	1949 - 1953	K 5

b) spisy

0 MEZINÁRODNÍ VĚCI, STÁTNÍ ZŘÍZENÍ, NÁRODNÍ VÝBORY

6	02	Určení okrskového střediska AV NF v Zakšově	1952	1
7	04	Oběžníky nadřízených orgánů (ONV Karlovy Vary, JNV Karlovy Vary)	1949 - 1950	
		Oběžníky JNV Karlovy Vary	1951 - 1953	2
		Reorganizace MNV a žádost o znovujmenování MSK Zakšov	1949	
		Sloučení obcí bývalého Horského pastervního družstva spravovaných MSK Horní Lomnice a převzetí správy obcí Horní Lomnice a Pastviny (okres Karlovy Vary)	1949	
		Žádost o převzetí patronátu obce	1950	

14	19	Souhlas rady MNV Zakšov s přesídlením občanů Zakšova do jiných obcí Karlovarského okresu z důvodu zřízení vojenského výcvikového prostoru na Doupovsku	1953	3
----	----	--	------	---

2 VNITŘNÍ SPRÁVA

15	20	Voličský seznam obce Zakšov pro volby do Ústavodárného Národního shromáždění dne 26. 5. 1946	1946	
		Volby do Národního shromáždění dne 30. 5. 1948 - příprava (Zakšov)	1948	
		Voličské seznamy obce Zakšov pro volby do Národního shromáždění dne 30. 5. 1948	1948	
		Voličský seznam obce Zakšov po úpravě dle vyhl. č. 20/1949 Sb.	1949	
		Pokyn k vyložení voličských seznamů obce Zakšov v roce 1950 po úpravě dle vyhl. č. 20/1949 Sb.	1949	
		Voličský seznam obce Zakšov po úpravě dle vyhl. č. 20/1949 Sb.	1950	
16	21	Nabytí československého státního občanství (včetně příloh, mj. rodného a křestního listu z roku 1931)	1948 - 1953	
17	25	Osvědčení o státní a národní spolehlivosti	1949	
		Měsíční výkazy o pohybu obyvatelstva	1951 - 1952	
18	26	Velikonoční mírová manifestace „Do práce za světový mír“ Československého červeného kříže Karlovy Vary	1949	
		Agenda týkající se Sboru dobrovolných hasičů Zakšov	1950 - 1952	
19	28	Žádost o zaslání vojenského listu k opravě	1948	

3 ŠKOLSTVÍ, KULTURA A TĚLESNÁ VÝCHOVA

20	31	Zřízení a otevření Měšťanské školy Doupov	1947	3
21	33	Seznam dětí ve věci obdržení propouštěcího osvědčení	1947	

4 KÁDRY A SOCIÁLNÍ A ZDRAVOTNÍ PÉČE

22	41	Potvrzení o zaměstnání	1949	
23	44	Šetření rodinných poměrů ve věci svěření dítěte do péče	1950	
24	46	Bytový fond ve správě MNV Zakšov	1952	
25	48	Otevření poradny pro matky a děti v Kyselce, prevence pohlavních chorob	1951 - 1952	
		Rozpis plánu sběru léčivých rostlin	1953	

5 PRŮMYSL, OBCHOD A VÝŽIVA

26	57	Výkup a dodávky zemědělských produktů (protokoly o plnění a smlouvy)	1946 - 1949	
----	----	--	-------------	--

6 ZEMĚDĚLSTVÍ

27	60	Seznam zemědělců do 20 ha zemědělské půdy	1949	
28	61	Nájemní smlouva na pronájem obecních pozemků	1947	
		Odchody z přidělených zemědělských usedlostí, vyúčtování s přidělci (čp. 2, 23 a další čp. neuvedena Zakšov)	1948 - 1950	
		Rozhodnutí o výkupu církevního zemědělského majetku v k. ú. Zakšov dle zák. č. 46/1948 Sb., o nové pozemkové reformě	1950	
		Výměr o zrušení národní správy velkostatku Doupov	1950	

28	61	Ukončení prací na přidělovém plánu pro obec Horní Lomnice prováděných dle dekretu č. 28/1945 Sb.	1950	3
29	66	Předání obecního lesního majetku z MNV Zakšov na Správu lesního hospodářství Petrohrad, lesní rezervní fond	1949 - 1952	

7 VÝSTAVBA, TECHNIKA A DOPRAVA

30	71	Demolice staveb (čp. 2, 5, 15, 16, 19 Horní Lomnice, čp. 10, 12, 13, 14, 17, 28, 56 Zakšov)	1948 - 1951	
		Stavební povolení pro Československé státní statky, n. p., statek Dolní Lomnice na rekonstrukce ovčínů v Horním Dvoře č. 39 v k. ú. Zakšov	1950 - 1951	
31	73	Vodoprávní povolení pro Československé státní statky, n. p., statek Dolní Lomnice k rekonstrukci vodovodu v Horním Dvoře v k. ú. Zakšov	1951	
32	76	Pozemnostní archy čp. 10, 12, 13, 14, 17, 28, 35, 37, 46, 49, 56, 58, 63, 64, 65 a k nim patřících stavebních a pozemkových parcel k. ú. Zakšov (stav ke konci roku 1946 a 1947)	[1947] - [1948]	
33	78	Změna poštovního úřadu z Doupova na Kysibl-Kyselka	1949	

8 FINANCE

34	80	Přihlášky vkladů z 18 vkladních knížek	1945 - 1948	
35	81	Rozpočet obce na rok 1949 (obec Zakšov)	1948	
		Rozpočet obce na rok 1950 (obec Zakšov)	[1949]	
		Rozpočet obce na rok 1950 (obec Zakšov, osady Horní Lomnice a Pastviny)	[1949]	

